

Quod ad validitatem spectat, nulli dubium, validum esse Baptismum per unam abluionem collatum, ut omnes docent cum *D. Th. q. 66. a. 8. ex c. doctrina de Consecr. dist. 4. ubi D. Gregorius id ut certum habet dicens*: « Reprehensibile esse nullatenus potest, infantem in Baptismate vel ter vel semel immergere. » Et aliquando in Ecclesia una tantum immersio adhibita fuit, ut ferunt *Antoine, Renzi et alii*. Verum *Laym. c. 3. n. 3. et Elbel. t. 3. p. 29.* dicunt in hoc servandam esse consuetudinem uniuscujusque Ecclesie. In nostro autem Rit. Rom. trina precipitur infusio. Utrum verò hic ritus servandus sit sub mortali? Negat *Holzm.* sed verius affirmat *Renzi*, quia hujusmodi ritus est materia satis gravis; cum enim in Baptismo exprimitur Mysterium SS. Trinitatis, congruum est, ut trina abluione conferatur. Idque expressè docet *D. Th. l. c. loquens de trina immersione, quæ tunc fieri solebat, dicens*: « Et ideo graviter peccaret aliter baptizans; quasi ritum Ecclesie non observans. » Et hic bene advertunt *Antoine et Busemb. ut supra cum Reg. et Laym.* curandum, ut forma non perficiatur, antequam trina fiat abluio.

Quær. VI. An sit materia sufficiens una vel altera gutta ad baptizandum? Affirmant *Vasq. D. 145. num. 22 et Henric. apud Laym. c. 3. ac Leand. et Diana cum Ochagao. Meratio etc.* Sed negant communiter *Laym. l. c. Tourn. p. 298 et Conc. p. 126: n. 4. cum Soto, Suar. et Val.* præsertim si gutta non fluit. Probabilius tamen *Holz. n. 99. et Elbel. n. 16.* dicunt esse materiam dubiam. Sed si baptizans motu digiti madefacti ablueret partem corporis baptizandi, *Anacl. p. 547. n. 14. et Bon. punct. 3. n. 14. cum Scot. Can. Fill. et communi* habent Baptismum ut certum, licet *Tourn.* adhuc de hoc dubitat.

DUBIUM II.

Quænam sit forma Baptismi.

103. Vide apud *Busemb.* quæ sint formæ validæ. Quæ invalidæ. Quæ dubiæ. — 109. Quot modis possit forma variari? I. Per mutationem. — 110. II. Per Corruptionem. III. Per Transpositionem. — 111. IV. Per Additionem. 112. Per Diminutionem. Hinc dub. 1. An invalidet Baptismum omissio conjunctionis *Et*? dub. 2. An omissio præpositionis *In*? dub. 3. An valeat Baptismus collatus tantum in nomine Christi?

103. — « RESP. Forma necessaria Baptismi est hæc: *Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, Amen.* » A qua non differt illa Græcorum substantialiter: *Baptizetur* (vel, ut *Arcudius* vult, *baptizatur*) *serous Christi, in nomine Patris, etc.* * (*Damnata fuit Propos. 27. ab Alexand. VIII. Vauit* aliquando Baptismus sub hac forma collatus: *In nomine Patris, etc. prætermisiss illis: Ego te baptizo.*) * Porro quinque sunt, quæ significantur in prolacione formæ, juxta quæ valor ejus

» debet expendi: 1. Persona baptizantis, saltem implicitè, quod » in forma Græcorum non negligitur, cum *to baptizetur* idem » valeat, ac baptizetur à me. 2. Actus baptizandi, quia alioqui » forma non haberet connexionem cum materia, eamque non » determinaret, cum abluio ad varios fines possit referri. 3. Persona baptizandi, quia, uti abluio, ita et forma circa certam » personam versari debet. 4. Unitas divinæ naturæ, quod fit per » voces, in nomine. 5. Trinitas personarum idque explicitè, et » distinctè vulgaribus vocabulis. *Fill. c. 3. Laym. c. 4. Bon. p. 4.*

Unde resolves:

« 1. Validè baptizat, etsi venialiter peccet, qui pro *Baptizo*, » dicit abluo, mergo, etc. vel, pro *Te*, utitur communi nomine, » Græcorum more, vel proprio, vel *baptizo Petrum*; vel qui honoris causa dicit, *baptizo dominationem vestram*. *Laym. c. 4. n. 6. Bon. p. 4. n. 9 et seq.*

« 2. Valet forma, etsi omittat *Ego* et *Amen*; quia omnia » significata per formam salvantur, secus si omittat *Te*: quia non » significatur persona baptizandi, *ibid.* * (*Est communis cum Salm. de Bapt. cap. 3. n. 6. et 39.*) *

« 3. Non valet hæc formæ, *Baptizo te in nominibus Patris, et Filii, etc.* quia multiplicatur natura, seu essentia Divina. 2. *Baptizo te in Patre, et Filio, etc.* vel cum *Patre, etc.* vel per *Patrem, etc.* vel in nomine *Patris, per Filium, in Spiritu sancto; vel in fide, etc.* virtute, majestate *Patris, etc.* (quam tamen alii dubiam esse volunt.) Ratio est, quia significatur diversitas essentia, aut certè unitas non satis exprimitur. 3. *Baptizo te in nomine Dei, vel Sanctiss. Trinitatis: vel in nomine Dei unius, et trini: vel in nomine trium Personarum: vel Patris, et Filii, ommissa persona Spiritus sancti.* Ratio est, quia non exprimentur distinctè tres personæ. 4. In nomine Domini nostri *JESU Christi*, quia tamen forma olim Apostolos usos, sed ex speciali privilegio, multi docent; alii negant, dicuntque eos baptizasse in nomine Christi, addendo illud nomini secundæ personæ, non omissis nominibus aliarum personarum. Dum ergo *Nicolaus Papa* dixit, eam formam valere, vel intellexit, si pro nomine *Filii* ponatur nomen Christi, vel in nomine Christi, pro vice Christi, intellexit; vel locutus est ut doctor privatus. Vide *Auct. cit.*

« 4. Dubiæ sunt formæ, ob sententiam utrimque probabilem » Auctorum: I. *Baptizo te in nomine Patris, in nomine Filii, in nomine Spiritus sancti: vel baptizo te in nomine Patris, baptizo te in nomine Filii, etc.* Ratio est, quia non exprimitur unitas essentia. II. *Baptizo te in nomine Genitoris, Geniti et Spirati; vel in nomine Omnipotentis, Sapientis et Boni: vel in nomine Ingeniti, Geniti et Boni.* Ratio est, quia Trinitas Personarum non explicatur vocibus, quibus à fidelibus omnibus debet, et potest apprehendi. III. *Baptizo te in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, et Mariæ Virginis: quia dubium est de intentione ministri: qui si eo sensu voluit dicere Mariæ, quo*

» Patris et Filii, et Spiritus Sancti, non valet, cum sit contra sensum essentialem à Christo intentum : si verò tantum voluit illam invocare, ut coadjutricem gratiæ impetrandæ, vel aliter, » valet, cum tantum sit mutatio accidentalis. *Filliuc t. 2. c. 3. n. 50.* Vide etiam *Laym. et Bon. ll. cc.* »

109. — Vera et legitima forma Baptismi hæc est : *Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, Amen.* Ita definitum in Conc. Later. c. *Firmiter de Summ. Trin.* et in Trident. *Sess. 7. Can. 4.* ex illo Matth. c. 18. v. 28. « Euntes ergo » docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et » Filii et Spiritus sancti. » Multipliciter autem potest hæc forma variari, nempe 1. per verborum mutationem, 2. corruptionem, 3. transpositionem, 4. additionem, 5. diminutionem. In his autem omnibus ad discernendum quando variatio invalidet vel non Sacramentum, attendi debet, an ipsa sit substantialis, aut accidentalis. *Substantialis* enim variatio est, cum corrumpitur substantia sensus verborum à Christo Dom. intenti, et hæc quidem Sacramentum invalidat; *accidentalis* verò est, cum idem remanet sensus, et hæc non invalidat, nisi ut advertit *D. Th. 3. part. q. 60. art. 8.* aliquis formam sic mutando intendat alium ritum inducere, qui non sit ab Ecclesia receptus, quia non videtur quod intendat facere id quod facit Ecclesia.

Hinc I. Quoad mutationem verborum pertinet, variatio accidentalis est, 1. si mutatur idioma, ut communiter omnes docent, imò *Lugo D. 1. n. 107. Con. q. 68, n. 68, et Croix l. 6. p. 1. n. 30. cum Suar. Caj. Dic. et Arriaga,* dicunt hoc procedere, etiamsi plura idiomata in eandem formam conflarentur; quia licet tunc propositio non videatur moraliter significativa apud homines, in Sacramentis tamen non requiritur ut audiens, vel ut proferens verba intelligat, modò voces per se sint significantivæ, et ipse velit id significari quod Christus intendit. Præterea, rectè notat *Croix cum Sa, Trull. Victor. Reg. Gob. et Dic.* melius esse ut mulieres, cæterique rudes, si baptizent, utantur lingua materna, cum nesciant perfectè proferre latinam. Advertunt tamen *Salm. c. 3. n. 12. cum Suar. et Filliuc.* verbum *baptizo* retinendum quantum fieri potest, dicendo : *Io ti battezzo, ec.* quia ex accommodatione verborum factum est, ut verbum hoc utriusque linguae inserviat. 2. Etiam variatio accidentalis est, si substituantur verba synonyma, v. g. *abluo, lauo, intingo,* pro *baptizo*, ut communiter dicunt cum *Busemb. n. 14. ut supra, Suar. D. 21. sect. 2. Nav. Alex. art. 3. Ang. 10. Tol. lib. 2. c. 19. Spor. t. 3. n. 28. cum Laym. Bon. et Croix, Salm. cum Con. et Leand. Elbel c. 3. n. 43 et Conc. t. 8. p. 143. num. 46. cum Soto, Vasq. Berti, et commun. : contra Ales. Gaher. etc.* qui putant non valere tale Baptismum, quia tunc censetur minister non habere veram intentionem faciendi ritum Ecclesiæ, cum illa diversa verba potius profanam quam sacramentalem significant abluionem; sed bene respondet *Conc. l. c.* quòd tunc Sacramentum, si infirmaretur, non jam infirmaretur ex defectu verborum, sed inten-

tionis Ministri : sed cum Minister veram habet intentionem baptizandi, verè baptizat, determinando per intentionem verba illa profana ad abluionem sacramentalem, juxta dicta cum *D. Th. supra n. 23. v. Prob. 3.* Idem dicitur, si proferatur forma more Græcorum, nempe : *Baptizetur serous Christi in nomine Patris, etc.* ut approbatum fuit ab Eugenio IV in Concilio Florentino.

Utrum autem valeat Baptismus, si dicatur : *In nomine Genitoris, et Geniti, et Procedentis ab utroque?* Affirmat *Caj. 3. p. q. 66. art. 5.* Ratio (quam ait *Conc. p. 146. n. 11.* non carere suo fundamento) quia in communi Theologorum sermone pro eodem accipi solent nomina Genitoris, Geniti, etc. Sed Baptismus taliter collatus saltem est dubius, ut docent *Laym. c. 3. n. 4. Pal. de Bapt. p. 5. n. 16. Cont. Tourn. t. 4. p. 311. Holzm. t. 2. n. 114. Salm. art. 3. n. 31. Ronc. c. 2. q. 6. et Conc. l. c. cum Estio, Suar. Vasq.* et communi Thomistarum et Scotistarum. Atque expressè id docuit ipse *D. Th. 3. p. q. 66. art. 5. ad. 7.* ubi de hoc rationem assignat dicens : « Sicut aqua sumitur » ad Baptismum, quia ejus usus est communiter ad abluendum, » ita ad significandum tres Personas, in forma Baptismi assumuntur illa nomina (scil. Patris, et Filii, etc.), quibus communius consueverunt nominari Personæ in illa lingua; nec » in aliis nominibus perficitur Sacramentum. » Hinc, ut refert *Cont. Tourn. d. pag. 311.* S. Pius V. cum nova editio fieret Romæ Operum *Caj.* jussit suam opinionem eradi. Putat autem *Conc. l. c.* validum esse Baptismum sic collatum : *In nomine Patris, et Jesu Christi, et Spiritus sancti,* quia, ut ait, *Jesus Christus verè est Filius Patris, sed huic meritò non acquiescit Frassen. t. 10. p. 271.* quia, licet *Jesus Christus* noscatur esse Filius Patris, tamen hæc id non sufficienter exprimitur; secus, dicit *Frassen.* si pro nomine Spiritus sancti dicatur *Spiritus Paracleti,* quia in verbo *Spiritus* jam satis exprimitur tertia Persona.

110. — II. Quoad Corruptionem verborum pertinet, notat *D. Th. q. 60. art. 7. ad 3.* facilius induci mutationem substantialem, si corruptio fiat initio vocis, ut si pro *Patris* dicatur *Matris*; secus, si corruptio fiat in fine. Hinc *Zacharias Papa in cap. Retulerunt. De Consecr. Dist. 4.* validum declaravit Baptismum sic collatum : *Ego te baptizo in nomine Patria, et Filia, et Spiritus sancta.* Idem dicitur, si quis ob balbutiem, vel præcipitiam dicat : *Batizo,* aut *Babatizo,* aut *Battizo,* pro *Baptizo*; vel *Fili,* pro *Filii.* Ratio hujus est, quia voces ita constitutæ sunt, ut si aliquando cum vitio proferantur, idem significant; ita *Conc. tr. 8. p. 146. n. 14. et Croix n. 36. cum Lugo Suar. et Communi.* Et sic etiam valere Baptismum ait *Con. ib.* si dicatur abbreviatè : *in nom. Patris, etc.*

III. Quoad Transpositionem, inquit *S. Th. q. 68. a. 8. ad 3.* Nomina, et verba transposita idem significant. Hinc transpositio per se facit mutationem tantum accidentalem, ut si dicas, *Te Baptizo ego in nomine Patris etc.* Idem dicunt *Lugo D. 2. n. 112.*

et Croix n. 32. cum Tol. Dicas. Aversa, et aliis, ut si dicas: *Te baptizo ego in nomine Filii, et Patris, et Spiritus sancti*. Nec obstat, si præponendo Filium velles significare hunc esse principium Patris: nam, ut rectè ait Lugo l. c. (contra Sotum) ex naturali significatione ipsum nomen Patris sonat esse principium Filii; nec error Ministri internus præjudicat valori Sacramenti, ut docuit Nicolaus I ad Consulta Bulgarorum cap. 104. apud Tourn. in Prælect. Theol. t. 7. p. 55. ubi dixit: « Jam satis, inquit (Augustinus), ostendimus ad Baptismum, qui verbis » Evangelicis consecratur, non pertinere cujuscumque vel dantis » vel accipientis errorem, sive de Patre, sive de Filio, sive de » Spiritu sancto aliter sentiat, quam doctrina cælestis insinuat. »

III. — IV. Circa Additionem, valet Baptismus, si addantur formæ verba sensum non corrumpentia, putà, ut docet S. Th. qu. 60. art. 8. si quis diceret: *In nomine Patris omnipotentis, et Filii unigeniti, etc.* Vel si diceret: *Ego te baptizo in nomine Dei Patris, qui te creavit, etc.* Secus ait D. Th. si quis baptizaret dicendo: « In nomine Patris majoris, et Filii minoris; nam sic » tolleretur veritas Sacramenti. » Validum tamen esse Baptismum putat Conc. n. 72. si diceretur: *Baptizo te in nomine Patris, quem puto majorem, etc.*, idque non immeritò, nam error (ut mox diximus) Ministri, quem ipse per se junctam propositionem ibi adderet, non obstat sensui à Christo intento.

Quid si quis diceret: *Ego te baptizo in nomine Patris, in nomine Filii, etc.* Censet Bon. q. 11. p. 4. hunc Baptismum non esse validum, quia ibi non satis exprimeretur unitas divinæ essentia: sed probabilius validum esse censent Conc. p. 144. n. 8. Pal. p. 5. n. 17. cum Con. Laym. Suar. et Henric. ac Diana apud Croix n. 34. Ratio, quia repetitio nominis nullo modo sensum immutat, prout neque immutaretur sensus si diceretur: *In nomine Dei Patris, in nomine Dei Filii, etc.* Pluraque affert Conc. Sacramentaria, in quibus to nomine repetitum legitur. Idem dicunt Tol. l. 2. c. 19. Estius Dist. 3. §. 6. et Conc. p. 246. n. 12. cum Soto, Leand. etc. si diceretur: *Ego te baptizo in nomine Patris, ego te baptizo in nomine Filii, etc.* Nec obstat ait Conc. quòd videantur istæ tres formæ imperfectæ, ut objicit Comitulus; nam respondet hanc revera esse unam formam perfectam, cum moraliter continuetur. Attamen, quia prima opinio Bonacina non est omnino improbabilis, prout putant Bus. ut supra n. 4. Cont. Tourn. t. 4. p. 319. Salm. c. 3. n. 20. cum Nun. ideo talem formam censeo non esse tutam. Certè autem non esset validus Baptismus, si diceretur: *Ego te baptizo in nominibus Patris, et Filii, etc.* quia sic nullo modo explicaretur unitas essentia: divinæ; sicut etiam esset saltem valde dubius Baptismus collatus sequentibus formis, in virtute Patris etc.; vel in nomine SS. Trinitatis; vel in nomine Unius, et Trini; vel in nomine Trium personarum. Vide Conc. n. 10. et Sporer n. 25. Si quis autem ad nomina trium personarum adderet nomen B. V. M. dicit D. Th. 3. p. q. 60. art. 8. quòd si hoc faceret mente hæretica,

intendens Baptismum conferre in nomine Virginis, sicut in nomine SS. Trinit. invalidus esset, quia perverteretur vera Divinitatis confessio. Secus, si quis rusticus tantum ob importunam devotionem nomen Virginis adijceret.

112. — V. Quoad diminutionem tandem verborum pertinet, certum est valere Baptismum, si omittantur verba *Ego* et *Amen*, ut omnes conveniunt. Et talem omissionem culpam venialem non excedere dicunt communiter Salm. c. 3. n. 40. Sporer num. 28. Leand. D. 3. q. 3. cum Fill. Graff. Sot. Vasq. Pal. Turrecr. Led. Granad. Henric. etc. quia hæc verba non sunt de essentia Baptismi. Sicut contra est verbum *Te*, cujus ommissio redderet quidem Baptismum invalidum, prout rectè dicunt Petroc. t. 3. p. 177. et Conc. p. 142. n. 4. cum communi, adversus quosdam non audiendos. Sed dubitatur. 1. Utrum invalidet Baptismum ommissio conjunctionis, *Et*, dicendo: *In nomine Patris, Filii, Spiritus sancti?* Negant Conc. p. 146. n. 13. et Tolet. Comit. ac Gob. apud Croix n. 35. quia hæc nomina Patris, Filii, et Spiritus sancti, utpote inter se relativè opposita, jam significant distinctionem Personarum. Affirmant verò Reg. Vivald. et Conradus ap. Croix l. c. Sed ipse Croix cum Aversa rectè censet satis esse ad valorem Baptismi, si particula *Et* præponatur tertiæ personæ; nam ex una parte, juxta communem loquendi usum, quoties plura nomina uni verbo copulativo junguntur sufficit, ut conjunctio *Et* præponatur ultimo nomini; ex altera parte verbum *Et* videtur omnino exprimendum saltem ante ultimum nomen cum nomen *Spiritus sancti* per se non sit rationale, denotans processionem tertiæ personæ, nomen enim Spiritus sancti competit tam Patri quam Filio.

Dubitatur 2. Utrum verbum *In* sit de essentia? Affirmant Conc. p. 143. n. 7. cum Nav. Sot. Comit. Gabr. etc. quia ommissio præfatæ particulae variat sensum; dicens enim: *ego te baptizo nomine Patris, etc.* ostendit se baptizare auctoritate, potestate vel imperio trium personarum; sed in nomine significat in invocatione SS. Trinitatis, ut Tourn. in Præl. t. 7. p. 54. At probabilius negant Salm. c. 3. n. 21. cum Bon. Con. Henr. et Leand. q. 11. cum Hurtad. Fill. Diana, Candido, etc. Ratio, quia in latino idiomate frequentius tacentur præpositiones, quæ percipiendæ sunt ad debitum loquendi modum; unde, quamvis hic reticeatur *to in*, tamen bene subintelligitur ex debita Ministri intentione, per quam verba formæ Sacramentorum potius ad unum quam ad alium sensum determinantur; tantò magis quòd adhuc expresso verbo *in* etiam *to nomine* remanet æquivocum, quia etiam potest significari auctoritate vel potestate divina, prout significavit Christus Dominus, cum dixit: *In nomine meo Dæmonia ejicient.* Et alibi: *Spiritus Paraclitus, quem mittet Pater in nomine meo.* Hæc secunda sententia, spectata ratione, mihi videtur verior, sed cum agatur de valore Sacramenti, saltem ob auctoritatem DD. dicerem à prima non recedendum. Ideo rectè ait Conc. quòd talis ommissio non posset excusari à mortali.

Dubatur 3. Utrum valeat Baptismus collatus tantum *in nomine Christi*? Dubium oritur ex verbis illis *Actor. c. 8.* ubi dicitur: *In nomine Christi baptizabantur viri.* Et ex textu in *c. Ac quodam. de Consecr. Dist. 4.* ubi Nicolaus Papa ad quæsitam Bulgarorum sic respondit: « Hi profecto, si in nomine SS. Trinitatis, vel tantum in nomine Christi, sicut in Actib. Apostol. legitur, baptizati sunt (unum quippe idemque est, ut sanctus ait Ambrosius), rebaptizari non debent. » Revera autem *S. Ambrosius l. 1. de Spir. Sanct. c. 3.* sic scripsit: « Qui benedicitur in Christo, benedicitur in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, quia unum nomen, potestas una. Et Æthiops Eunuchus Candacis Reginae, baptizatus in Christo, plenum mysterium consecutus est. »

Sed hodie certum est hunc baptismum esse invalidum, ut omnes communiter docent cum *S. Th. 3. p. qu. 66. art. 6.* Idque habetur expressum in *c. Si revera 30. de Consecr. Dist. 4.* ubi Pelagius Papa dixit: « Si hi se solummodo in nomine Domini baptizatos fuisse confitentur, sine cujuscumque dubitationis ambiguo eos ad fidem catholicam venientes in SS. Trinitatis nomine baptizabis. Ad textum autem Actorum diversè respondent, et quidem omnes probabiliter; *D. Th. l. c.* respondet, quòd speciali Christi revelatione Apostoli in primitiva Ecclesia in nomine Christi baptizabant. Et sic pariter sentit *Scot. in 4. D. 3. q. 2. n. 9.* Et huic sententiæ defert Catechismus Rom. § 16. Alii verò communiùs et probabilius respondent, ibi pro nomine Christi intelligi Baptismum à Christo institutum ad differentiam Baptismi Joannis; sed tunc etiam Apostolos baptizasse, sicut et nunc: idque probant ex *Act. 19.* ubi, cum quidam interrogati essent, an Spiritum sanctum acceperint? responderunt se neque si Spiritus sanctus est, audivisse. Hinc subjunxit Apostolus: *In quo ergo baptizati estis?* Supponens solitum fuisse in Baptismo, exprimi nomina trium personarum; alioquin incongrua fuisset illa Apostoli admiratio: ita *Tourn. in Prælect. t. 7. p. 53. cum S. Joan. Damasc. Suus Continuator tom. 4. p. 309. et Natal. Alex. ar. 3. reg. 2. cum S. Basil. S. Cypr. S. Aug. S. Hilar. et S. Ambros.* Ad textum autem Nicolai, quicquid alii respondeant, melius respondetur cum *Gonet. D. 1. n. 105. Frassen. t. 10. p. 274. Tourn. t. 7. p. 57. Suo Contin. p. 311. Petrocor. tom. 3. p. 170. Pal. de Bapt. p. 5. n. 10. Salm. c. 3. n. 38. Holzm. n. 113.* Nicolaum tantum dixisse hoc obiter, et non ex Cathedra; non enim fuit Papa interrogatus an valeret Baptismus ratione formæ, sed solum, an esset validus Baptismus collatus à Judæo; et ibi obiter exposuit mentem D. Ambrosii. Quæ autem simultas materis et formæ requiratur in Baptismo, vide dicta n. 9.

DUBIUM III.

DE MINISTRO BAPTISMI.

ARTICULUS I.

Quis sit Minister Baptismi.

113. Quis sit Minister validi Baptismi, et quis liciti? — 114. Nemo sine commissione potest baptizare extra suam Diocesim. — 115. A quo baptizandi peregrini, vel casu nati? Et an sufficiat quasi domicilium ad constituendum aliquem parochianum illius loci? — 116. Quando Diaconus possit baptizare? Dub. 1. An in necessitate possit baptizare solemniter? Dub. 2. An Clericus, aut Diaconus solemniter baptizans sine commissione fiat irregularis? Dub. 3. An fiat irregularis laicus baptizans solemniter? — 117. Ordo servandus inter ministros Baptismi in necessitate conferendi. Dub. 1. An graviter peccet laicus, qui baptizat præsentem Sacerdote? Dub. 2. An qui præsentem Sacerdote excommunicato? Dub. 3. An qui præsentem Diacono? Dub. 4. An qui præsentem Clerico inferiori? Dub. 5. An peccent graviter parentes, qui faciunt baptizare prolem à Prædicante? — 118. Not. I. An possit quis baptizare seipsum? Not. II. Quæ dilatio in ministrando Baptismo sit mortalis. Not. III. Quinam infantes prohibeantur domi baptizari?

115. — « RESP. Validè ministrat omnis homo ratione utens, » cujuscumque fidei, vel infidelitatis, status, aut sexus. Licite, » tanquam minister ordinarius, et ex officio Sacerdos habens jurisdictionem, aut commissionem; vel ex ejus commissione Diaconus. In casu tamen extremæ necessitatis omnis, qui potest » validè, etiam facit licite, teneturque, ut proximo succurrat. » *Laym. lib. 5. t. 2. c. 7.* »

Certum est et de fide validum esse Baptismum collatum à quovis homine viatore, sive viro sive muliere. Ita definitum in Decreto fidei Eugenii IV, et in Concil. Lateran. IV in *c. Firmiter de Sum. Trinit.* ubi dicitur: « Baptismum tam parvulis, » quam adultis in forma Ecclesiæ à quocumque ritè collatum » proficere ad salutem. » (Contra Calvinum et Bezam, qui autumabant non posse Baptismum conferri, nisi ab Ecclesiæ Pastoribus verbi divini Ministris.) Et hoc, etiamsi Baptismus ab Hæretico conferatur, ut definivit Trid. *sess. 7. can. 4.* vel ab infideli, ut declaravit Nicolaus I in *c. A quodam. Dist. 4. de Consecr.* Vide *S. Th. q. 67. art. 3 et 4.*

Licite autem nequit Baptismus ministrari ab alio, quam à Sacerdote extra articulum mortis ut *D. Th. dict. q. 67. art. 2 et 3. ex c. Constat, de Consec. D. 4.* ubi S. Isidorus ait: « Constat » Baptisma à solis Sacerdotibus esse tractandum: ejusdem misterium nec ipsis Diaconis explorare est licitum absque Episcopo vel Presbytero; nisi his procul absentibus, ultima languoris necessitas cogat. Quod et laicis fidelibus plerumque permit-

» titur, ne quispiam sine remedio salutari de sæculo evocetur. »
 Extra igitur mortis articulum, sive periculum, ut rectè dicunt
Salm. de Bapt. c. 4. n. 16 cum aliis, in quo deficiente Sacerdote,
 vel Clerico, quivis laicus potest baptizare, imò tenetur, ut *Salm.*
n. 19. cum S. Anton. etc. duplex est Minister Baptismi, primus
 ordinarius ex officio, secundus est minister extraordinarius
 ex commissione. Minister ordinarius et solemnitate est Epis-
 copus, quivis Sacerdos, ut declaravit Eugenius IV in suo De-
 creto, dicens: « Minister hujus Sacramenti est Sacerdos, cui
 » ex officio competit baptizare »: modò adsit licentia Episcopi,
 ut dicunt communiter omnes cum *Petroc. t. 3. p. 174.* et probat
Cont. Tour. t. 4. p. 331. ex Tertull. S. Hieron. S. Ignat. M. etc.
 Parochus verò etiã reputatur Minister Baptismi ordinarius,
 ut omnes dicunt; quia statim ac ab Episcopo Parochus approba-
 tur, accipit ab eo licentiam baptizandi, quæ jure communi est ita
 stabilis, ut sine justa causa non possit ea privari: et ideo Pa-
 rochus potest aliis Sacerdotibus committere administrationem Bap-
 tismi, ut docent *Tourn. pag. 332. Spor. pag. 189. n. 34. Salm.*
c. 4. n. 35. et alii communiter.

114. — « I. Non tantùm Diaconus, sed nec Parochus, aut
 » Episcopus, absque commissione, extra suam Diœcesim, vel
 » Parochiam, vel intra eam alienos licitè baptizat * (*Ex c. 16.*
 » *Interdicimus. Qu. 1.*) * : ideoque etiã peccant parentes, qui
 » sine licentia sui Prælati alieno deferunt prolem baptizandam,
 » cum violent jus Parochi. *Laym. l. c.* »

115. — Hic plura sunt notanda. I. Peregrini, vel qui domici-
 lium non habent possunt baptizari in Ecclesia, quam elegerint,
ex c. nec numerus, q. 3. Croix t. 6. p. 1. n. 275. Salm. c. 4. n. 37.
cum Barb. Si autem mulier casu pariat in Pago non suo, proles
 ab illius Pagi Parocho est baptizanda: verumtamen, si ille Pagus
 parum distet à Pago proprio, v. gr. duabus, aut tribus horis,
 potest baptizari proles etiã in Ecclesia sua. *Croix num. 375.*
cum Gob.

Sed h'c dubium fit, an advenæ debeant Baptismum, et alia
 Sacramenta suscipere à Parocho proprii domicili, vel possint
 etiã à Parocho loci, ubi sunt quasi per domicilium? Adest du-
 plex probabilis sententia. Prima dicit teneri suscipere à Parocho
 domicili proprii, quò sunt redituri. Hanc tenent *Henricq. l. 11.*
c. 3. n. 3. item *Rod. Segura et Ledesma apud Salm. de Matr.*
c. 8. n. 29. qui putant probabilem cum *Palao D. 2. p. 12. §. 9*
n. 8. in fine, et Sanch. de Matr. l. 3. D. 23. n. 13. qui vocat pro-
 babilissimam cum *Host. Rosel. Ang. Sylo. Tamb.* et aliis pluribus
 Quia, ut aiunt, qui habet proprium domicilium, nequit fieri
 Parochianus illius loci, ubi degit tantùm ad tempus propte
 aliquod negotium; aliàs hic haberet duas Parochias habitatio-
 nis, quas habere non potest, nisi qui in utraque æqualiter se
 collocat, ut tradunt *Sanch. l. 3. D. 24. n. 5. Pont. lib. 5. c. 16.*
n. 1. et Salm. l. c. n. 32. cum Bon. Perez, Coninch. Trull. etc.
 communiter *ex c. 15. de sepul. in 6. et leg. Assumptio, §. Viri, ff.*

ad municip. de Incol. Secunda verò sententia communior et
 probabilior quam tenent *Barbosa de potest. Ep. p. 2. alleg. 32.*
 cum pluribus *Dec. Rotæ, Sanch. dicta D. 23. n. 13. Croix t.*
l. 6. p. 3. n. 721. Pont. l. 5. c. 13. n. 4. Pal. l. c. n. 9. et
Salm. n. 30. cum Bon. Gut. Trull. Dic. etc. docet posse (ut
 aiunt *Salm.* et alii apud *Sanch. n. 12.* dicunt etiã teneri)
 advenas recipere Sacramenta à Parocho loci, ubi jam contraxe-
 rint quasi domicilium; contrahitur autem quasi domicilium ab
 eo qui habitat alicubi, non per transitum, sed per majorem
 anni partem, ut cum animo permanendi ibi per majorem par-
 tem anni, ut dicunt *Sanch. l. 3. D. 23. n. 12. Sylvest. v. Domici-*
lium n. 4. et Salm. n. 30. cum Bon. Pal. Pont. Coninc. et aliis. Imò
 aiunt *Laym. l. 2. tr. 4. c. 12. n. 1. Nao. de Jub. 33. v. Incolæ,*
num. 33. et confirmat *Bened. XIV. Notif. 32. n. 6.* ex communi
 sufficere ad contrahendum quasi domicilium habitationem per
 aliquam notabilem anni partem causa alicujus negotii, putà ad
 studendum, vel ad exercendum officium Judicis, Medici, Pro-
 fessoris, Mercatoris, Famuli, Tabernarii, et similibus. Ratio hujus
 secundæ sententiæ est, quia per quasi domicilium quisque jam fit
 parochianus loci ubi habitat, ut habetur *ex cap. Finali de Pa-*
roch. ubi confugientes ad aliquam Parochiam causa belli, jam
 dicuntur illius parochiani.

Notandum II. Bene baptizari potest alienus de licentia proprii
 Sacerdotis expressa, vel rationabiliter præsumpta. *Miranda,*
Henr. et Salm. ib. c. 5. n. 38. III. Possunt Religiosi baptizare in
 casu necessitatis, vel cum licentia Ministri ordinarii. *Salm. n. 39.*
Petroc. p. 217. etc. IV. Sacerdos sine licentia extra necessitatem
 baptizans, etiã sine solemnitate, peccat graviter, *ex Clem.*
unic. de Bapt. Vasq. Conc. Laym. et Salm. c. 4. n. 41. et commu-
niter V. Extra necessitatem nemo potest licitè baptizari domi,
 exceptis filiis Principis, *ex ead. Clem. un. Con. Sa, Salm. n. 42.*
 At de hoc vide dicenda *n. 118. Not. III.*

116. — « 2. Diaconus non tantùm in extrema necessitate, sed
 » etiã in alia notabili baptizare potest. Et quidem cum solem-
 » nitate ex commissione Episcopi, vel Parochi, ut si v. g. ob
 » multitudinem baptizandorum, aliudve grave impedimentum,
 » id ipsi facere non possint. *Laym. l. c.* »

Certum est quòd Diaconus ex commissione Episcopi vel Pa-
 rochi potest baptizare, ut *Juenin. t. 7. pag. 163. Petr. t. 5.*
p. 174. et alii communiter, *ex cap. Diaconos Dist. 93.* ubi Gela-
 sius Papa dixit: « Diaconi absque Episcopo, vel Presbytero
 » baptizare non audeant, nisi prædictis Ordinibus fortasse lon-
 » gius constitutis, necessitas extrema compellat. Quod etiã
 » laicis christianis facere, plerumque conceditur. » Ex præfato
 autem textu rectè infert *Gonet t. 6. Man. pag. 94.* quòd talis
 commissio nequit Diacono fieri, nisi ob magnam necessitatem,
 vel Ecclesiæ utilitatem, putà si non adessent Sacerdotes; vel ut
 dicunt *Suar. D. 25. sect. 2. Pal. p. 11. n. 5. Sporer t. 3. p. 189.*
n. 35. Holz. pag. 26. n. 125. Croix. n. 276. Elbel. t. 3. pag. 31.

n. 29. *Laym. c. 27. cum. Soto et Vasq.* nisi adsit multitudo baptizandorum, aut nisi Parochus sit graviter infirmus, vel excommunicatus, vel aliàs occupatus Confessionibus excipiendis, aut prædicatione, ut colligitur *Actor. c. 6.* ubi Apostoli Diaconos constituturi, dixerunt: *Fratres, viros... constituamus super hoc opus, nos verò orationi, et ministerio verbi instantes erimus.*

Sed dubitatur 1. An Diaconus in casu necessitatis possit solemniter baptizare? Affirmant *Suar. D. 23. sect. 3.* et probabile putat *Sporer d. num. 35. cum Propos. Henriq. et aliis.* Sed communius et probabilius negant *Palauus p. 9. num. 5. Renzi c. 3. q. 1. cum Conc. et Diana. Salm. c. 4. num. 45. cum Laym. etc.* Ratio, quia Diaconus non potest esse Minister Baptismi solemniter, nisi ex commissione Sacerdotis, cum tantum Sacerdotis vice possit solemniter baptizare.

Dubitatur 2. An Diaconus sine commissione solemniter baptizans incurrat irregularitatem? Certum est quòd Clerici non Diaconi solemniter baptizantes fiunt irregulares, ex *cap. Si quis. 1. de Cler. non ord. min.* ubi dicitur: « Si quis baptizaverit, aut aliquod divinum officium exercuerit non ordinatus, propter temeritatem de Ecclesia objiciatur, et nunquam ordinetur. » Quoad Diaconos verò, negant aliqui ipsos irregularitatem contrahere, quia in citato textu dicitur, quòd sit irregularis non ordinatus. Diaconus autem est jam ordinatus ad baptizandum, cum in Pontificali dicatur: *Oportet Diaconum ministrare ad altare, baptizare, et prædicare.* Sed probabilius dicendum quòd incurrit (sive in necessitate, sive extra eam solemniter baptizet), juxta sententiam communissimam, quam tenent *Laym. de irreg. c. 3. n. 2. Cont. Tourn. t. 4. p. 334. Natal. Alex. de Bapt. prop. 2. Habert t. 5. p. 195. Renzi de Bapt. c. 3. q. 5. cum Bon. Viva de Irreg. q. 10. art. 1. n. 3. Bonac. eod. tit. p. 6. n. 5. cum Nav. Avila et Sayr.* Ratio, quia Diaconus, licet ordinetur ad baptizandum, ad id tamen non ordinatur nisi ex commissione Episcopi vel Sacerdotis, qui sunt soli Ministri ordinarii Baptismi, ut vidimus. Ex illis autem verbis textus propter temeritatem recte inferunt *Laym. et Viva l. c.* Diaconum, sive alium Clericum, non fieri irregularem, si per jocum aut ex ignorantia crassa solemniter baptizet, temeritas enim scientiam positivam importat unà cum aliquo contemptu.

Dubitatur 3. An laicus baptizans solemniter contrahat irregularitatem? Affirmant *Suar. 3. p. D. 31. sect. 4. cum Sot. Sylvest. S. Anton. Palud. et Concinat. t. 8. p. 155. n. 8. cum Nav. Fill. et Leand.* Quia præfatus textus in *c. Si quis*, generaliter loquitur, et proinde non est ad solos Clericos restringendus. Sed communius et probabilius id negant *Palauus de irreg. p. 18. n. 50. Bon. loc. cit. n. 1. Holz. t. 1. pag. 417. num. 346. Viva loc. cit. Salm. de Censur. c. 8. n. 74. Lugo de Pœnit. D. 18. n. 14. Sporer eod. tit. n. 657. Croix lib. 7. n. 485. cum Hurt. et Laym. l. c. n. 3. cum Sa, Coe. Aug. Arm. Rodr. etc.* Ratio, quia irregularitas non incurritur, nisi sit expressa in iure, ut habetur in *cap. Is*

qui, de sent. excom. in 6. Hæc autem irregularitas minimè videtur expressa: licet enim textus genericè loquatur, attamen eum titulum sit de Clerico ministrante, verba illa generalia debent intelligi tantum juxta titulum qui textui præfigitur. Imò *Laym.* censet satis id exprimi in eodem textu, cum ibi dicatur *de Ecclesia abjiciatur*, quod propriè intelligi debet de depositione, qua non puniuntur nisi Clerici: et ratio hujus esse potest (ait *Laym.*), quia talis usurpatio frequentior esse solet in Clericis, quam in laicis.

117. — « 3. Cum in necessitate confertur Baptismus, servandus est ordo ita, ut si adsit, et non detrectet Sacerdos, vel Diaconus, is reliquos præcedat. Sic enim Clericus laicum, vir mulierem, fidelis infidelem, nisi fortè inferior meliùs noverit modum, ut solent obstetrices* (*Ut Salm. c. 4. n. 18. num. Mos-cosa.*)* (quæ proinde examinari, et approbari debent à Pastoribus), vel alia justa causa sit, ut quia virum ad parientem ingredi non decet.* (*Pariter, præsentem tantum patre, fœmina baptizare debet, quia extra summam necessitatem velatur parentibus baptizare; Croix n. 277. cum Gob. Et in casu, quo baptizanda esset proles nondum ab utero egressa, debet ob decentiam mulier baptizare, ut bene notat idem Croix n. 77. cum Platel.*)* Quòd si Laicus baptizet præsentem Sacerdote, et secundum quosdam etiam præsentem Diacono, censent esse mortale: quia id laico tantum competit ob defectum Sacerdotis, qui sine injuria Ordinis et Sacramenti, talem licentiam dare non potest. In reliquis, perversio illius ordinis est tantum veniale* (*Ut communiter Bonac. Sot. Dic. et Salm. cap. 4. num. 7.*)* Præterquam si coram fidei hæreticus adhibetur, quod voluit esse mortale. *Laym. c. 7. n. 4. Con.* »

Quoad ordinem igitur servandum inter Ministros Baptismi, sic habetur in Rituali Rom. *Si adsit Sacerdos Diacono præferatur; (et Parochus Sacerdoti, ut rectè dicunt Tourn. tom. 4. pag. 335. et Conc. t. 8. pag. 124. n. 5. vide dicta n. 113. in fin.)* « Diaconus Subdiacono, clericus laico et vir fœminæ, nisi pueris gratia deceat fœminam potius quam virum baptizare infantem non omnino editum, vel nisi meliùs fœmina sciret formam et modum baptizandi. Quapropter curare debet Parochus, ut fideles, præsertim obstetrices, rectum baptizandi ritum probè teneant, et servent. » Hinc rationabiliter censet *Sporer in Suppl. t. 4. n. 190. cum Gobat.* quòd Parochi tenentur sub gravi obstetrices diligenter examinare, utrum noverint necessaria ad baptizandum, cum ipsæ sub mortali teneantur addiscere modum baptizandi, prout rectè docent *S. Anton. Reg. Henriq. Aversa, et alii plures cum Croix l. 6. p. 1. n. 270.* Nec obstat quòd fortè alii adfuturi sint qui formam sciunt, propter quòd videntur eas excusare *Suarez, Diana, et Dic. ib.* Nam ipsis ex officio puerperis adesse incumbit, et non rarò occurrit eis occasio Baptismum in necessitate ministrandi.

Sed dubitatur 1. An peccet mortaliter laicus, qui in necessitate

baptizat, præsentem Sacerdote? Negant *Joan. Suar. Val. etc. apud Salm. c. 4. n. 11.* et probabile putat *Ledesma*, quia Sacerdos in casu necessitatis non baptizat ex officio, et ideo laicus ejus officium non usurpat. Sed verius affirmant *Francisc. Suarez D. 31. sect. 4. Tourn. t. 4. pag. 335. Concir. pag. 154. num. 6. Holzm. pag. 25. n. 121. Salm. c. 4. n. 14. Pal. p. 9. n. 10. cum Laym. Con. Vasq. Bonac. etc. communiter, ex cap. 21. Dis. 4. de Conscr. ubi D. Augustinus sic docet: « In necessitate, cum » Episcopi, aut Presbyteri, aut quilibet Ministrorum non in- » veniuntur, et urget periculum ejus, qui petit; etiam laicos » solere dare Sacramentum, quod acceperunt, solemus audire. » Ergo tunc solum potest laicus in necessitate baptizare, cum deest Sacerdos; aliàs peccat, tum quia verè tunc usurparet jus Sacerdotis, cui ex potestate Ordinis commissum est baptizare; tum quia injuriam irrogaret Sacramento; quod exigit (cum fieri potest) ministrari à Sacerdote, utpote ad illud consecrato; et ideo etiam Sacerdos graviter peccaret, si laico administrationem cederet, ut rectè dicunt *Suar. et Conc. II. cc.**

Dubitat 2. An præsentem Sacerdote excommunicato, præferendus sit laicus non excommunicatus? Negant *Scotus, Henr. etc. apud Renzi c. 3. q. 2. item Leand. et Corneio apud Salm. c. 4. n. 14.* quia in extrema necessitate cuilibet etiam excommunicato conceditur privilegium baptizandi, et ideo tunc servandus est ordo juris communis. Sed verius affirmant *Suar. D. II. sect. 1. Nav. Man. c. 22. n. 6. Pal. p. 9. n. 12.* (qui id ut certum habet) *Salm. n. 15. cum Gab. Renzi loc. cit. cum Sylvest. Henr. etc.* Ratio, quia privilegium excommunicato conceditur in solo casu necessitatis, quæ non reperitur adesse, cum alius suppetit non excommunicatus.

Dubit. 3. An peccet graviter laicus baptizans coram Diacono? Prima sententia affirmat, et hanc tenent *Gonet, Man. t. 6. pag. 96. Holzm. pag. 25. n. 121. Tourn. t. 4. pag. 335. Antoine q. 8. Conc. t. 8. pag. 155. n. 7. cum Vasq. Reg. Fill. etc. Renzi c. 3. qu. 1. cum Con. Præp. etc.* Probatur 1. ex *D. Augustino*, ut supra in c. 21.

ist. 4. ubi dicitur permitti laico baptizare tantum in necessitate, um Episcopi, aut Presbyteri, aut quilibet Ministrorum non inveniuntur. Nomine autem Ministrorum communiter Diaconi intelliguntur. Probatur 2. ratione; Diaconus ex vi ordinationis deputatur ad baptizandum per commissionem Parochi, unde obtinet ipse speciale jus ad hoc munus obeundum. Hæc sententia est quidem probabilis, sed non minus probabilis mihi videtur cum *Salm. c. 4. n. 9.* secunda sententia, quam tenent, *Suar. D. 31. sect. 4. Sot. D. 4. art. 2. Tol. lib. 2. c. 20. n. 8. Ronc. 3. q. 1. Bon. q. 2. p. 5. n. 11. cum Sa, Val. Conc. Hen. Reg. et Graff. item Sylv. Led. Dian. Vill. etc.* Ratio, quia Diacono vi Ordinationis non competit officium baptizandi, nisi ex commissione Sacerdotis. Unde cum ipse baptizat in casu necessitatis sine commissione, non baptizat ex officio, sed eodem modo quo Clericus inferior, vel laicus, juxta dicta n. 116. *Dub. 1 et 2.* Et quamvis ipse ut dignior in jure illis

præferatur, tamen hujus ordinis perversio non apparet tam gravis, ut de mortali damnetur.

Dub. 4. An laicus baptizans, præsentem Clerico inferiori, peccet mortaliter? Videtur affirmare *P. Conc. t. 8. p. 157. n. 7.* cum dicat, ex jure divino semper sub gravi servandum ordinem, nisi necessitas impediatur. E converso *Pal. p. 9. n. 11.* dicit nullum esse peccatum cum de hoc nullum inveniatur præceptum divinum, aut ecclesiasticum. Rectè verò alii communiter docent id non esse mortale, quia talis perversio ordinis non videtur tam gravis, cum ex vi Ordinis nemo præter Sacerdotem et Diaconum ex commissione habeatur specialiter deputatus ad baptizandum. Ex altera parte id non videtur excusari à culpa veniali, tum quia id videtur aliqualis indecentia: tum quia est contra præscriptum Ritualis Romani. Ita *Sotus in 4. Dist. 4. art. 2. Suar. D. 1. sect. 4. Gonet Man. t. 6. p. 96. Petrocor. t. 3. pag. 181. Bon. p. 5. n. 12. Holzm. n. 121. Spor. n. 35. Ronc. qu. 1. R. 2. Renzi qu. 1. cum Laym. et Salm. cap. 4. n. 7. cum Vill. Leand. et Gabr.*

Dubit. 5. An peccent graviter parentes, qui faciunt baptizare prolem à Prædicante, ad evitandas pœnas Edicti id præcipientis? *La Croix lib. 6. p. 1. num. 281 et 282.* quamvis fateatur sententiam affirmativam tenendam uti absolute veram, tamen deinde affert rationes dubitandi, dicens quod eo casu non recognoscitur Prædicans tanquam verus, sed potius tanquam validus Minister, à quo exquiritur baptizatio ad vitandam vexationem, permittendo tunc fieri, non verò petendo impias ejus caeremonias adhiberi. Sed omnino affirmandum id esse mortale, ut docent *Less. in Auctar. v. Baptismus, Casu 1. Pignat. t. 7. consult. 55. num. 2. Holzm. t. 2. p. 27. n. 133. cum Michel.* Ratio, quia per idem Edictum pœnale determinantur parentes ad veram Religionem contemnendam, vel saltem ad falsam honorandam. Refertque *Pignat. Clementem VIII* jam declarasse non licere extra necessitatem extremam, ne à Schismaticis quidem petere Sacramenta.

118. — Hinc ultimò notandum I. quòd nec licitè, nec validè potest unquam aliquis baptizare seipsum, cum persona baptizantis omnino diversa esse debeat à persona baptizati. Ita communiter *Cont. Tourn. tom. 4. p. 337. Conc. p. 157. n. 12.* et alii omnes, ex c. 4. *de Bapt.* ubi id expressum habetur.

Notandum II. quòd graviter peccant, qui per multum temporis differunt infantem baptizare. Id commune est apud omnes ex pluribus Conciliis Provincialibus, quæ decreverunt pœnos baptizandos quam cito fieri potest, et in Rituali Rom. dicitur: « Parochus hortetur, ne pueris Sacramentum tantopere necessarium nimium differatur cum periculo salutis. » Qualis autem reputetur dilatio gravis, *Palæus p. 8. n. 4. ex Suar. etc.* putat dilationem ultra mensem esse gravem, si non adsit causa: si verò adsit, esse gravem duos menses. Fere idem sentit *Laym. c. 6. n. 9.* dicens: « Nulla autem ordinariè necessitas urget, » tametsi unum, aut sesquimensum expectandum sit, donec

» cum decenti solemnitate Baptismus infanti conferri possit,
 » quanquam dilatio nonnisi ex gravi causa fieri debet. *Salman-*
 » *ticenses* autem c. 5. n. 12. censent non esse mortale minus
 differre quam ultra 15 vel 20 dies, etiam sine urgenti ratione.
Jueninus contra, juxta morem suum arctandi conscientias usque
 ad extremum, dicit ultra unum vel alterum diem Baptisma
 differri non debere. *Tournely* autem t. 4. p. 338. putat dilatio-
 nem non extendendam ultra quinque vel sex dies. *Petrocorensis*
 t. 3. pag. 212. *quest.* 13. censet gravem dilationem excedentem
 octo dies. Sed communiùs et probabiliùs *Sotus*, *Leander* et
Ledes. apud *Conc.* t. 8. p. 167. n. 19. ac *Ronc.* q. 3. R. 2. dicunt
 non esse gravem dilationem, nisi 10 vel 11 dies excedantur.

Notandum III. quod prohibentur infantes baptizari domi,
 exceptis *Liberis Regum*, vel *Principum*, ut habetur ex *Clem.*
unica de Bapt. Et cum hic agatur de re gravi, transgressio erit
 equidem mortalis, ut rectè dicunt *Conc.* c. 3. q. 3. *Tamb.* c. 2.
 §. 3. n. 5. et *Sylo.* ap. *Croix* n. 337. Nomine autem *Liberorum*
 veniunt non solum filii, sed etiam nepotes, et alii descendentes,
 ut notat *Glossa* in d. *Clem.* v. *Liberi*, ex leg. *Liberorum*, ff. de
Verb. signific. Et in eo casu dicunt *Palvus*, *Concina.* *Tol.*
Sol. etc. cum *Croix* n. 438. contra alios solemniter conferendum
 esse Baptisma, quia omissionem cæremoniæ solus casus
 necessitatis excusat. Nomine verò *Principum*, opinantur *Jor-*
danus, *Riccus*, *Quintanad.* *Croix* l. c. probabiliter venire omnes
 barones obtinentes temporalem jurisdictionem. Sed probabiliùs
 videtur cum *Glossa* ibid. v. *Regum.* *Ronc.* l. c. *Suar.* D. 31. *sect.* 2.
Tamb. n. 7. *Tournely* t. 4. pag. 335. q. 3. *Elbel*, t. 2. p. 45. n. 84. et
 aliis pluribus, intelligi tantum filios *Principum* absolutam potes-
 tatem habentium. Item *Laym.* c. 6. n. 9. cum *Arnil.* censet gra-
 viter peccare *Magnates*, qui extra necessitatem faciunt filios
 baptizare domi (vel etiam in Ecclesia privatim, ut *Syloius*
 qu. 71. art. 4. cum *Nav.* et *Led.*), ut deinde cum pompa cære-
 moniæ perficiantur in Ecclesia, postquam advenerint *Patrini*;
 qui equidem, collato jam antea Baptismo, nec *Patrini* effi-
 ciuntur. His tamen non obstantibus, puto quòd ubi introducta
 est consuetudo domi baptizandi filios *Magnatum*, ipsa non est
 facile improbanda, ut ait *Croix* l. c.

ARTICULUS II.

An duo possint simul unum baptizare.

119. — « RESP. Si alter applicet materiam, alter formam,
 » nullus erit Baptismus: quia dicens se abluere, cum non abluat,
 » formam habet falsam, etiamsi usurpet Græcorum, *Baptizatur*
 » *serous Christi*, vel quæ putatur illi æquivalere, *Baptizat te*
 » *Christus*: subintelligitur enim *per me*; alioqui, si excludatur
 » persona ministri, ut sensus sit, baptizet te *Christus*, et non ego,
 » sive non per me, forma nulla est. * (*Ita S. Th.* 3. p. q. 67.
 » ar. 6. et alii communiter cum *Salm.* cap. 4. n. 31. et *Conc.*

DE SUBJECTO BAPT. ART. II. DUB. IV.

» p. 156. n. 10.)* In casu tamen necessitatis, posse sub condi-
 » tione ita Baptisma conferri, v. g. mutus formam nesciens
 » ablueret, cæcus autem formam pronuntiaret, docet *Hurt.* a. 2.
 » *diff.* 6. additque debere talem, elapso periculo, iterum sub con-
 » ditione baptizari. Vid. *Fill.* c. 4. *Dian.* p. 5. t. 3. R. 26. ex
 » *Chapevil.* *Marsil.* etc. *Bon.* d. 2. qu. 2. p. 4. n. 23. *Laym.*
 » cap. 7.* (*ita etiam Suar.* cum *Cajet.* *Marsil.* *Leand.* etc. apud
 » *Salm.* c. 4. n. 31.)*

120. — « Resp. 2. Si plures Ministri singuli abluant, et for-
 » mam pronuntiant, graviter peccant contra ritum Ecclesiæ. De
 » valore sic solet distingui: 1. Si quilibet intendit baptizare, de-
 » penderet ab alio, ut causa particularis; invalide baptizant,
 » sive singuli dicant, *Ego te baptizo*, sive *Nos te baptizamus*:
 » quia forma, cujus sensus censetur esse absolute, et indepen-
 » denter baptizare, non cobaptizare, est falsa * (*Idem docet*
 » *S. Th.* 3. p. q. 67. ar. 6. cum *Suar.* *Vasq.* et *Salm.* n. 23. com-
 » muniter)* 2. Si quisque per se intendat baptizare, indepen-
 » denter ab alio, valide baptizat, quia omnia requisita ponit; ut
 » patet à simili in Missa ordinationis, qua *Sacerdotes* noviter or-
 » dinati simul consecrant cum *Episcopo*, dummodo simul eodem
 » instanti formam absolvant: si autem non simul absolvant, is
 » tantum consecrat, vel baptizat, qui prius absolvit. Vide *Fill.*
 » t. 2. c. 4. n. 72. et *Bon.* l. c. n. 25. *Laym.* c. 7.* (*Ita S. Th.*
 » l. c. ad 3. *S. Bonav.* cum *Salm.* n. 28. communiter contra *Caj.* et
 » *Marsil.*)* »

DUBIUM IV.

Quis sit subjectum Baptismi?

121. Quis sit capax Baptismi? An pueri, et amentes? — 122. De
 pœnis rebaptizantium. An rebaptizantes sub conditione fiant irre-
 gulares? — 123. De infante nondum nato. *Remissivè ad n.* 107.
 — 124. An rebaptizandi sint fœtus abortivi? An plures eodem tem-
 pore? — 125. An conferendus sit Baptismus monstris? — 126. An
 sint baptizandi filii infidelium, et quæ in hoc puncto sint eerta? Cer-
 tum est I. talem Baptisma semper esse validum. — 127. II. Bapti-
 zandos esse filios, si parentes defecerint a fide. Quid si mansuri sint
 apud parentes hæreticos? — 128. III. Si ipsi filii infidelium petant.
 Quid in dubio an careant ratione? — 129. IV. Si sint in periculo
 mortis. — 130. V. Si sint positi extra curam parentum. VI. Si capti sint
 in bello. VII. Si parentes sint servi. — 131. VIII. Si unus parentum
 consentiat. — 132. Dub. I. An baptizari possint filii infidelium usu
 rationis carentes, invitis parentibus? Et an si quos pater offert,
 ut liberentur à morbo? — 133. Dub. II. An liceat vendere infantes
 parentibus paganis? — 134. An et quando possit repeti Baptisma
 sub conditione? Not. I. Quid si adsit unus testis de Baptismo col-
 lato? Not. II. Quid de adultis natis ex Christianis? Not. III. Quid
 si pueri sint arrepti à Barbaris? — 135. De infantibus expositis?
 — 136. De baptizatis ab obstetricibus, et à laicis. — 137. De bap-
 tizatis ab Hæreticis. Vide alia apud *Bus.* — 138. De effectibus
 Baptismi. — 139. De dispositione requisita in adultis baptizandis.